A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

וואטשט דיזען פלאץ

VOLUME VI No 2440 Toronto Tuesday July 22 1919 כד תמוז פרשה מטות מטעי תרעט דינסטאג דער 22-טער יולי 1919 PRICE TWO CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

באלשעוויסטישער פרעם. פון אונגארן אנטלאפען

פאריכערז טשענסטאכאווער אידען אידען געגען פאגראמען

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 21

אינפארמאציעס וואס זיינען דא ערהאלטען געווארען מעלדען דאס בשעת די פאליאקען האבען פראלאזען מזרח גאליציען האבען זיי פארנומען 230 אידען אלס משכנות.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס דער פוילישער קריעגס מיניסטער האט ארויס געגעבען א שטרענגען באפעהל צו באשטראפען מיט די שווערסטע שטראפען יענע סאלדאטען וואס וועלען אטאקירען אידען.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס דער פוילישער מיליטערישער קאמאנדירער גענעראל סקערענסקי, און אויך דער פראנצויזישער האמאנדירער האבען פאר זיכערט די אידען פון טשערטאכאוו, אז מעהר וועלען שוין ניט פארקומען דארטען קיין פאגראמען.

אינטערנעשאנאל גארמענט וואר-קערס ווסט שטיצען סטרייקער מיט אזוי פיל געלד וויפיעל נויטיג

סטרייקער נעהמען א שבועה רעזאלוציע צו סטרייקען ביז צו א זיעגרייכער ענדע — פיקעטס פיהרען אן טיכטיגע ארבייט. סטרייק אין א גלענצענדען צושטאנד.

מיט הילכענדע אפלאדיסמענטען און הורא געשריען האבען נעכטען די היגע סטרייקענדע קלאוק מאכער אנגענומען א רעזאלוציע ביי א מיטינג אין בראדוויי האל, וואס האט געלויטעט דאס יעדער קלאוקמאכער נעהמט אויף זיך א שבועה צו שטעהן אין די רייהען פון די סטרייקער אזוי לאנג ביז דער איצטיגער קאמף וועט געענדיגט ווערען מיט אן ערפאלג פאר דער יוניאן. דער מיטינג האט אויך אויסגעהערט א רעפארט פון דער אינטערנעשאנאל ליידיעס גארמענט וואר-קערס, פארשפרעכענדיג צו שטיצען די היגע סטרייקער מיט יעדען סענט וואס זי פארמאגט אין איהר קאסע.

יעדער שטעהט אויף זיין פאסטען

טראצדעם וואס די היץ איז נעכטען געווען אזא אונערטרעגליכע דאס איז דער בראדוויי האל געווען איבערגעפאקט מיט סטרייקענדע קלאוקמאכער. אין האל זיינען אריינגעלאזען געווארען בלויז ארבייטער וואס האבען געקאנט ווייזען א סטרייקער קארד, אבער זעהר וועניג זיינען צוריקגעווייזען געווארען פון טיר. עס האט אויסגעזעהען דאס יעדער איינער פון פאר האט אויסגעפאלגט דעם פערלאנג פון דער גענעראל סטרייק קאמיטע.

דער מיטינג איז געווען איינגערופען מיט'ן צוועק איבערצוגעבען א באריכט פאר דעם גרויסען סטרייקער עולם וועגען קער לאגע פון סטרייק.

די פארשיעדענע קאמיטעען האבען באריכטעט וועגען זייער טעטיגקייט.

א ספעציעלע גוטע אויפנאהמע האט געהאט די פיקעט קאמיטע ווען זי האט באריכטעט וועגען איהרע „שארפע אויגען" אויסצוגעפינען די פארבארגענע און טונקעלע ווינקעלאך וואו עס ווערען געמאכט א פאר קאוקלאך, אדער דרעסעס.

דער באריכט האט געוויזען דאס די קאמיטע ווייסט פון יעדער זאך וואס פאסירט אין קלאקס פאך.

די פיקעט קאמיטע האט אויך באריכטעט וועגען איהר אויפגאבע צו הייטען אז מאנטרעאלער געסעטעלטע שעפער זאלען ניט אויפמאכען די טאראנטאר ארבייט. עס איז באריכטעט געווארען דאס די ארבייט געהט אן גאנץ ערפאלגרייך, ביז צום היינטיגען טאג זיינען שוין אפגעשטעלט געווארען עטליכע פון די דאזיגע שעפער וואס האבען געמאכט א פארזוך צו מאכען טאראנטאר ארבייט. די מאנטרעאלער קלאוק מאכער יוניאן האט פארבאטען אין אזעלכע שעפער צו ארבייטען אין די בעלי מלאכות האבען פארלאזען די פלעצער. אזעלכע שעפער קאנען שוין ניט אנפאנגען ארבייטען ביז דער סטרייק וועט נים זיין אין גאנצען פאראיבער.

פערטע וואך פון סטרייק.

דער מיטינג האט אויך באשעפטיגט מיט דער פראגע פון צאהלען די סטרייקער א וועכענטליכע סטרייק בענעפיט. מארגען פאנגט זיך אן די פערטע וואך פון סטרייק, און עס איז ערקלערט געווארען פונ'ם טשערמאן אז אלע סטרייקער וואס נויטיגען זיך אין בענעפיט קאנען זיך מעלדען און זיי וועלען באקומען יעדע וואך זייער פולען סטרייק בענעפיט.

אין צוזאמענהאנג מיט געבען סטרייק בענעפיט איז אויך אפגעגעבען געווארען א באריכט, אז מר. גליקמאן און מר. שור זיינען געווען אין שיקאגא לעצטע וואך און האבען געהאט א קאנפערענץ מיט'ן פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנעל מר. ב. שלעזינגער, וועגען דער פראגע פון באקומען פינאנציעלע שטיצע, און אז מר. שלעזינגער האט זיי פארזיכערט דאס די קאסע פון דער אינטערנעשאנעל איז פריי און אפען פאר זיי אפילו ביז צום לעצטען סענט. דער פרעזידענט האט ערקלערט דאס די טאראנטאר סטרייקער דארפען ניט צווייפלען אויף דאס מיר דעסטע נאר זיין פאלקאם זיכער דאס די אינטערנעשאנעל וועט העלפען מיט אלע איהרע כחות, אז טאראנטא זאל ניט הינטערשטעלען בלייבען פון אנדערע שטעדט פון אמעריקא און קענעדע.

דער מיטינג איז אדרעסירט געווארען פון ש. קאלדאווסקי, פיהרער פון סטרייק מר. לעפקאוויץ, וויים פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנעל, מר. שור טשערמאן פון דער סטרייק קאמיטע, מר. גליקמאן טשערמאן פון דער סעטעל-מענט קאמיטע און אנדערע רעדנער.

בעלא קוהן אנטלאפען קיין וויען

באזעל יולי 21

די „עראפא פרעס" האט היינט אנאנסירט דאס בעלא קוהן, דער ארונטער געזעצטער אונגארישער פרעמיער איז אנטלאפען פון בודאפעסט קיין וויען.

קאמיסיע פארוואלטעט

וויען יולי 21

טעלעגראמען צו די וויענער צייטונגען מעלדען דאס א קאמיסיע פון דריי ראדיקאלע פיהרער האבען געגרינדעט בעלא קוהן, דעם באלשעוויסטישען פרעמיער צו אנטלויפען פון בודאפעסט, און די דאזיגע דריי האבען איבערגענומען די פארוואלטונג פון שטאדט. די דריי מענשען וואס זיינען די נייע פארוואלטער זיינען: ווארגא, דער געווען־ער מיניסטער פון סאציאלער פרעטעקציע, מאזעס אלפארי, און טובאר שאמולי. לויט ווי די רעפארטען גיבען איבער האבען די דאזיגע דריי מענשען געגעבען א באפעהל צום קאמאנדירער איבערצוגעבען זיי די פארוואלטונג.

הונדערט טויזענט מינען ארבייטער פון ענגלאנד ארויס אין סטרייק

מינען אין געפאהר פארטרוינקען צו ווערען מיט וואסער און רואינירט צו ווערען. אייניגע גרויס אונצופרידענהייט צווישען מינען ארבייטער.

לאנדאן יולי 21

אלס א פראטעסט געגען דעם וואס די רעגיערונג האט ערלויבט צו העכערען דעם פרייז אויף קוילען ביז זעקס שילינג א טאן דערפאר ווייל די ארבייטער האבען זיך ענטזאגט איינצוגעהן אויף א קאמפ־ראמיס וועגען דער פראגע פון שכירות אדער אנדערע פראגען זיינען די מינען ארבייטער ארויס אין סטרייק און עס ווערט ערווארטעט דאס די ארבייטער פון די אנדערע געגענדען וועלען אויך באלד פארלאזען די ארבייט.

אין דער געגענד פון יארקשייר זיי־נען אויך ארויס אין סטרייק ארום צוויי הונדערט טויזענד מינען ארבייטער פאר־דערענדיג א העכערונג אין די שכירות.

אין דוייבבישייר זיינען ארויס אין סטרייק ארום 45 טויזענד מינען ארבייי־טער אויך אלס פראטעסט געגען דער הע־כערונג פון פריין.

לאגע זעהר ערענסט

צוליעב דעם וואס אין איצטיגען סטרייק זיינען אויך ארויסגעגאנגען אלע ארבייטער וואס זיינען באשעפטיגט ביים אויספומפען דאס וואסער און אנדערע ארבייטען וואס מוזען געטון ווערען כדי צו פארהיטען אז די מינען זאלען ניט רואינירט ווערען איז די לאגע זעהר ערנסט

עס האלט ביי א געפאהר אז די מינען זאלען אין גאנצען פארטרונקען ווערען און די מינען זאלען רואינירט ווערען.

פרעמיער לאיד דזשארדזש האט אנא־סירט אין האוז אף קאמאנס דאס אזא ערנסטע לאגע איז נאך קיין מאל ניט פארגעקומען אין די מינען געגענדען. דאס וואסער האלט אין שטיינען אין די מי־נען. עטליכע מינען זיינען שוין רו־אינירט. די רעגיערונג האט געשיקט ארבייטער פון דער פלאטע צו העלפען אויספלומפען די וואסער און פארהיטען אן אומגליק.

דער פרעמיער האט ערקלערט דאס 85 מינען שטעהען אין געפאהר פאלי־שטענדיג רואינירט צו ווערען.

דער פרעמיער האט ערקלערט דאס טער ערזיק געדעם, מיניסטער אהן א פארטפאל איז אפגעפאהרען קיין יארק־שייר צו מאכען א פארזוך צו ברענגען צו אן אויסגלייך אין דעם סטרייק.

נאך טויזענדער ארבייטסלאז

גרויסע פאבריקאנטען האבען ער־קלערט דאס צוליעב דעם סטרייק וועלען זיי זיין געצוואונגען צו פארמאכען זייערע פאבריקען ביז איבער דער צייט פון סטרייק און צוליעב דעם וועלען נאך טויזענדער ארבייטער אויסגעשלאסען ווע־רען פון דער ארבייט.

עטליכע מיליאן פייערען דעם זיעג אין לאנדאן

לאנדאן יולי 20

סאלדאטען פון לאנד, וואסער און לופט פלאטער, צוזאמען מיט עטליכע מיליאן צייווילנע מענשען האבען געמער־שירט אין א פאראד פייערענדיג דעם יום טוב וואס איז אנאנסירט געווארען אלס דער שלום יום טוב.

ווען דער פאראד איז פארביי גע־גאנגען דעם קענינליכען פאלאץ די דע־מאנסטראנטען געשריען און אפלאדירט. קעניג דזשארדזש מיט קענינין מערי זיי נען ארויסגעקומען אויף'ן באלקאן באקוק קענדיג דעם פאראד.

פונ'ם פאלאץ זיינען אויך ארויסגע־קומען פרעמיער לליאד דזשארדזש צוזא־מען מיט עטליכע קאבינעט מיטגליעדער און דיפלאמאטען.

מארשאל פאש האט געמארשירט פארענט פון די פראנצויזישע ארמייען, גענעראל פוירשינג איז גענאנגען צוזא־מען מיט די אמעריקאנער סאלדאטען און די אנדערע מיליטערישע פארשטעהער פון אנדערע לענדער זיינען אויך גענאנגען באזונדער.

ווארפען בלומען די סאלדאטען

צווישען די מארשירענדע האט זיך אויך געפונען אן אפטיילונג פון פרויען אמוניציע ארבייטער. איבער דער גאנ־צער לענג פון פאראד האט כען זיי שטארק אפלאדירט. מיידלאך האבען פון די פענסטער באווארפען די סאלדא־טען מיט בלומען און סיגארעטס.

פרינץ קומט דעם 15-טען אויגוסט

אטאווא יולי 21

עס איז היינט אנאנסירט געווארען דאס דער פרינץ אוו ווייל וועט פראלאז־זען בעגלאנד דעם פינפטען אויגוסט און וועט אנקוהען אין סט. דזשאהן דעם פופצעהנטען.

לויט דער פראגראם וואס די אויפ־נאהמע קאמיטע האט אויסגעארבייט וועט דער פרינץ פארבלייבען אין קענע־דע ארום צעהן וואכען צייט, פון דעם 15-טען ביז צום 21-טען אויגוסט וועט ער פארברענגען אין קוויבעק.

דעם 25-טען אויגוסט וועט ער זיין אין טאראנטא און ער וועט אויפעפענען די נאציאנאלע אויסשטעלונג פון טא־ראנטא. דערנאך וועט ער אפפאהרען

בינגזישע דעלעגאטען אונצופרי־דען מיט דעם שלום

ניו יארק יולי 21

די מיטגליעדער פון דער בינגזישער און יאפאנעזישער שלום דעלעגאציעס זיינען היינט אהער אנגעקומען פון פאריז און ביידע האבען ארויסגעגעבען ער־קלערונגען וועגען דער לאגע פון שאנ־טונג. די בינגזישע דעלעגאציע האט ערקלערט אז מיט דעם אפגעבען שאנ־טונג צו יאפאן איז באגאנגען געווארען דער גרעסטער אונרעכט געגען כינא.

דער יאפאנעזישער פארטרעטער האט געבעטען צו מעלדען.

געזאגט אז יאפאן איז העכסט צופרידען אין אז ער זעהט ניט איין פארוואס כינא איז אונצופרידען.

א בלאנזענדער בריעף.

אין אפיס פון "אידישען זשורנאל" געפינט זיך א בלאנזענדער בריעף אדרעס־סירט צו מר. ד. דאווידאוויטש, טאראנטא עס איז ניטא קיין אדרעס פון א גאס.

דער בריעף קומט פון דער שטאדט בלאנסקא וואלא, פוילען. דעם בריעף האט געשיקט איציק לייב הארן, צו א ברודער און שוואגער.

ווער עס ווייסט פון אזא פערזאן איז בעטן מען אז מען זאל אים מודיע זיין אין אונזער אפיס.

ד. ווילינסקי: אלס פאר לאטענט מיטגליעד?

פון גוט אינפארמירטע קוועלען האט זיך געצייגט פארשפרייט דער קלאנג דאס דר. ווילינסקי, דער גוט באוואוסטער אי־דישער מעדיצינער און כירורג וועט זיין א קאנדידאט אין טאראנטא אין די קומענדע פראוויזיע וואהלען פון אנטעריא.

פון די קלאנגען איז ניט זיכער צו דר. ווילינסקי וועט זיין קאנדידאט אויף'ן טי קעט פון דער עקזיסטירענדער פארטיי אדער ער וועט לויפען אונדיפענדענט. עס איז אויך נאך ניט זיכער אין וועלכען דיסטריקט ער וועט לויפען.

קואס בראנדייס ערווארטעט אין פאריז

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 21

אינפארמאציעס מעלדען דאס דער אידישער סופרים קאורט ריכטער פון אמעריקא לאיס ד. בראנדייס, וואס גע־פינט זיך איצט אין פאלעסטינא ווערט ערווארטעט אין פאריז ארום דעם 1-טען אויגוסט. מען דענקט אויך דאס ער וועט אפגעבען זיין ערשטען רעפארט וועגען זיינע איינדרייקען אין ארץ ישראל פאר דער אמעריקאנער שלום דעלעגאציע.

נאך אן אונטערזוכונג וועגען פויקע

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 21

אינפארמאציעס מעלדען דאס פראפע־סאר פעליקס פראנקפורטער איז אפגע־פאהרען קיין פוילען מיט'ן צוועק אנצו־פיהרען אן אונטערזוכונג פאר זיך אליין אויסצוגעפינען די באציהונגען צווישען די אידען און פאליאקען וואס וואוינען אין פוילען.

באדענדיג געפינג ער א דער־טרונקען קינד

סענט קעטהרינס יולי 21

א טאראנטאר איינוואוינער וואס איז נעקומען אהער אויף אן עקסקורסיאן האט באדענדיג זיך אין לייק, אין פארט דאל הוזיע דערפיהלט א טויט קינד אונטער זיינע פיס.

דאס קינד איז געווען די אכט יאה־רינע דאראטהי ווילארד פון 99 לוואזא סטריט. דאס קינד איז אריין אין וואס־סער בשעת עס האבען זיך געבאדען ארום צוויי טויזענד מענשען און קיינער האט ניט געזעהען ווען דאס קינד איז פאר־נאנגען אין וואסער איבערן קאפ. קיינער האט ניט געוואוסט דאס זי פעהלט ביז מען האט זי ארויסגענומען פון וואסער.

היינטיגער קורס

10

סענט

פאר'ן פוילישען מארק

באנוצט אויך מיט דער היינטיגער געלעגענהייט. בלויז צעהן סענט פאר א פוילישען מארק, רעכענט אויף

מר. ה. ווייגבערג

קומט אריין אין אפיס פון „אידי־דישען זשורנאל", דער ראיעלסטער פלאץ אין שטאדט. זיכערסטע וועג צו שיקען געלד. ערהרליכסטע באהאנד־לונג. דאס געלט ווערט ניט פאר־האלטען אויף קיין איין מינוט.

אלוועלטליכער פועלי ציוניסטישער קאנפערענץ ערעפענט אין שטאקהאלם

פארטרעטער פון פיעלע לענדער זענען אנוועזענד. — קאנפערענץ וועט אי־בערגעפיהרט ווערען קיין שווייצאריען. — העכסט וויכטיגע פראגען צו באשליסען.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 21

ידיעות וואס זיינען דא ערהאלטען גע־ווארען מעלדען דאס אין שטאקהאלם איז ערעפענט געווארען דער אלוועלטליכער פועלי ציוניסטישער קאנפערענץ מיט פארטרעטער פון א סך לענדער.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס דער־ווייל זיינען שוין אנגעקומען די פארטרע־טער פון פוילען, דייטשלאנד, עסט־רייך טשעכא סלאוואקיא און פראנק־רייך. די אמעריקאנער דעלעגאציע ווערט נאך ערווארטעט.

פאלעסטינער דעלעגאטען קומען אין שוויץ

דער קאנפערענץ וועט נאר אין גי־כען זיך אריבערקלייבען קיין שווייצאר־יען וואוהין עס וועלען אנקומען די דע־לעגאטען פון שווייצאריען.

פאר דער קאנפערענץ לינען פאר צום פארהandלען פראגען וואס זיינען פון זעהר א גרויסער וויכטיגקייט, ספע־ציעל יענע פראגען וואס זיינען פארבונדען מיט דער שטעלונג וואס די פועלי ציון פארענדענען אין פארבינדונג מיט דער צוקונפט פון פאלעסטינא.

געגנער פון באלשעוויקעם פאנגא־מעווען אידען אין ראוונא

אנטלאפענע אידען פארפאלגט אין די אייזענבאהנען.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 21

אינפארמאציעס וואס זיינען דא ערהאלטען געווארען מעלדען דאס אין ראוונא, וואלינער גובערניע, האבען פויערים געמאכט אן איבערפאל אויף אי־דישע הייזער און געהרגעט און גערויבט אידישע פארמעגענס.

דער פאגראם איז געווען די נאכפאלגע נאכדעם ווי די פויערים האבען ערקלערט אן אויפשטאנד געגען דעם באלשעוויס־טישען רעזשים, און האבען אנגעפיהרט א בליטיגע מלחמה איבער די גאסען פון שטארט. די פויערים האבען געוואונען די מלחמה, און דערנאך האבען זיי זיך אוועקגעלאזען רויבען די אידישע הייזער. די גרעסטע צאהל אידען וואס זיינען געבליבען און ניט פארוואונדעט געווארען פון די פאגראמשציקעס זיינען אנטלאפען פון שטארט, אבער פוילישע באגריטען האבען זיי אטאקירט אויף די אייזענ־באהנען וואס האבען זיי געפיהרט קיין ווארשא.

צווישען די געפעהרליך פארוואונדעטע געפינען זיך אברהם באערעטע, אליהו קרושעווסקי, און רחל גינזבערג.

אידישער פעדלער קרינט א חזקה

(פון אונזער אגענט)

זיינע נעסט אבער די חברה האבען איהם מכבד געווען מיט'ן זעלבען כבוד ביז ער האט נעקראנגען עטליכע לעכער אין קאפ און דאן האט ער גלאזען אויף הפקר זיין פארמעגען. די באיאנעס האבען ארויס גענומען דעם וואגען, דאס פערד ארויס געלאזען און אונטערגעזונדען די שטאל.

פארטריבען פון אנאנדערע פלאץ.

אנאנדערע מאסע חברה אשר פון זעלבען מין האט געפרואווט אויך ווערען טעטיג. ארום צוויי הונדערט מן צאל האבען זיך צונויפגעקליבען נעבען דעם רעגיערונגס שנאפס הויז פון מר. וואוד אין פראנט סטריט און מיט א גרויסען שטיין האבען זיי געוואלט אויסברעכען א פענסטער כדי צו באפרייען עטליכע הונ־דערט פלעשלאך מיט משקה וואס זיי האר־בען אזוי שטארק נויטיג געהאט אין אזא שעה. אבער דריי פאליסלייט האבען זיי געגעבען צו פארשטעהן אז זייער מיה איז אומזיסט און די באיאנעס האבען טאקע באלד איינגעזעהען זייער טעות און זיינען זיך צוגאנגען.

א העלד און א מערדער פאר דער־זעלבער טהאט

אטאווא יולי 21.

פיליפ קיאנאוואל, א רוס וואס האט באקומען דעם וויקטאריא קראס מעדאל פאר אויסצייכנען זיך אין דער מלחמה מיט גרויסע העלדישקייטען האט שבת געפיהרט דעם פאראד אין דעם שלום פייערונג און זונטאג איז ער ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע פון האבען ער מערדעט זיין'ם א לאנדסמאן. נאכדעם ווי זיי האבען זיך "אביסעל צוואווער־טעלט ביי א גלעזעל משקה.

בלויז נאך איינער טויט

עס ווערט באהויפטעט דאס דער דאָ־געלעבערט דאס האריץ.

זיינער העלד וואס האט געראטעוועט ' די מענשהייט האט ערקלערט צום פאליס־מאן וואס האט איהם ארעסטירט "איך האב אויסגעהרגעט 52 פון יענע חברה און דאס וועט זיין דער 53-טער.

קאנאוואל האט אין א געשלעג גע־כאפט א גרויס מעסער און אריינגעשטאר־בען זיין קרבן אין הארץ אריין.

דער פארוואונדעטער איז געשטאר־בען באלד נאכדעם ער האט איהם דורכ־

הייגטיגער קורס

10

סענט

פאר'ן פוילישען מארק

באנוצט אויך מיט דער היינטיגער געלעגענהייט. בלויז צעהן סענט פאר א פוילישען מארק, רעכענט אויף

מר. ה. ווייגבערג

קומט אריין אין אפיס פון „אידי־דישען זשורנאל", דער ראיעלסטער פלאץ אין שטאדט. זיכערסטע וועג צו שיקען געלד. ערהרליכסטע באהאנד־לונג. דאס געלט ווערט ניט פאר־האלטען אויף קיין איין מינוט.